

Tereza Šenoltová: Architektura v Pelhřimově na počátku 20. století oponentský posudek bakalářské práce

---

Tereza Šenoltová si pro svou bakalářskou práci zvolila pozoruhodné a z uměleckohistorického hlediska mimořádně zajímavé téma pelhřimovské moderní architektury počátku 20. století. Unikátnímu spojení památkových zásad s moderní kubistickou architekturou, které je právem považované za jeden s prvních a nejúspěšnějších pokusů o překlenutí rozporu mezi nároky moderní doby a snahou o zachování charakteru historických měst, byla v dosavadní uměleckohistorické literatuře věnována značná pozornost. Téma práce mohlo proto autorku přirozeně vést ke shrnutí dosavadních názorů, kvalitnímu zpracování příslušné literatury, doplněné případně o podrobnou fotodokumentaci jednotlivých budov.

Pro posuzování předložené práce je zásadní, že autorka se s tímto „snadným“ přístupem nespokojila. Vedle zpracování dosavadní literatury se podkladem pro její závěry stal podrobný archivní průzkum, který přinesl poměrně zásadní nová zjištění a výrazně zpřesnil pohled na okolnosti zrodu prvních moderních staveb v Pelhřimově. Při práci s archivními materiály prokázala autorka nejen schopnost analýzy plánů a dobových dokumentů, ale i jejich kritické interpretace a nezkráceného zařazení do patřičného historického kontextu. Díky autorčiným výzkumům jsou tak mnohem jasnější jak okolnosti vzniku odboru Klubu za starou Prahu a s ním spojených prvních kubistických staveb, tak místní reakce na vpád nejaktuálnějších tendencí spojené např. s tvorbou málo známého architekta Ladislava Novotného a jeho pozoruhodného domu čp. 836. Lze říci, že logické spojení překvapivých vídeňských vlivů s osobou Novotného spolupracovníka Antonína Hübschmanna patří k nejzajímavějším a z hlediska dějin pelhřimovské architektury i nejdůležitějším postřehům práce jako takové.

Vedle těchto nesporných a pro bakalářskou práci až nečekaných kvalit lze však konstatovat i určitá problematická místa, která její celkové vyznění trochu komplikují. Vedle velmi kvalitně zpracovaných hesel týkajících se nejvýznamnějších realizací se v textu práce nalézají zvláštní kusé kapitoly o dílčích projektech či stavbách, jejichž role v celkovém předkládaném obrazu není příliš zřejmá. I díky tomu je značná část práce rozdrobena do jednotlivých fragmentů, které při pouhém seřazení bohužel

nepůsobí dojmem uceleného a předem promyšleného textu. Určitý nedostatek koncepčních úvah je znát i v úvodu práce, kde schází pevnější vymezení tématu i náznak jeho zakotvení v problematice dobové památkové péče a jejích vazeb na rodící se moderní architekturu. Vzhledem k důrazu na urbanistické souvislosti všech zmiňovaných staveb zde schází nástin urbanistického vývoje Pelhřimova před rokem 1848. Bez problémů není ani závěrečná část práce, kam jsou – trochu nepochopitelně – zařazeny průměrné stavby z počátku 20. let, které nemají s unikátním předválečným děním mnoho souvislostí. Samotný syntetický závěr je naproti tomu napsán velmi zdařile a přesvědčivě.

Přes určité problematické momenty lze říci, že práce představuje pozoruhodný badatelský výkon, který přinesl mnohá nečekaná zjištění a nový pohled na architektonicko-památkové diskuse i realizace v Pelhřimově počátku 20. století. Z těchto důvodů práci velmi rád doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 16. 6. 2010.

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.